

Wandeling 5

Dommelbeemd, Bokt en Oude Gracht (5,9 of 9,8 of 14 km)

Het blijft tobben met Woensel. Zeker nu de bruggen over de Dommel bij de Hooiconkse molen en bij Eckart zijn afgesloten en grensoverschrijdende wandelingen niet meer mogelijk zijn.

Toch is er vanuit de Woenselse beklemming veel te melden.

De wandeling begint met een kleine excursie over de Soeterbeekseweg naar het gedenkteken aan de Nederwettense kant van de Willem-Hikspoorsbrug over de Dommel.

Op 19 september 1944 probeerden Duitse tanks vanuit Nederwetten het pas bevrijde Eindhoven weer aan te vallen. De tuinman van het nabij gelegen huis Soeterbeek, Willem Hikspoors, wist hen er echter van te overtuigen dat het bruggetje over de Dommel te wrak was om overheen te rijden. Bij die brug stond lange tijd een bordje met het vers van de foto. De laatste zin luidde echter: "Hier moest de mof terug". De brug is inmiddels gerenoveerd en het bordje ook; het heeft een politiek correctere tekst gekregen.

Terug naar knooppunt 75. Nu echt op weg en wel naar knooppunt 96. Spoedig versperren prikkeldraad en grote bereklauwen het pad. Eén verboden-toegangsbordje is kennelijk niet genoeg en gelukkig is er links een ontsnappingsroute. Pad blijven volgen, aan het eind links. Logischer is om hier rechtsaf te gaan maar de gemeente is hier diepgravend bezig, niet met de reconstructie van een oude burcht (zoals de nu aanwezige steenwallen suggereren) maar met een groot - te overkappen - bassin voor de rioolwateroverstort. Weinig poëtisch dus, maar bloeiend koolzaad, sint-janskruid en wikke in het veld naast ons pad doen deze storing vergeten. Toch maar een stukje langs de Kosmoslaan (rechtsaf) en zodra dit mogelijk is weer naar rechts een zandpad op. Na 100 m gaat dit op curieuze

wijze over op het geasfalteerde fietspad; dit is kennelijk de manier waarop de gemeente Eindhoven over verkeer denkt.

Bij een bord 'opengesteld' rechtsaf. Elzen, esdoorns en vooral veel populieren. De Dommel duikt op. Extensief begraasde graslanden. Nu definitief los van het industriële Einde der Hoven, dit is de Meijerij, het thuisland dat zo geromantiseerd is door 'Brabantia Nostra'.

Steeds de Dommel zo dicht mogelijk blijven volgen, ook als een fietspad, respectievelijk de bebouwing, (even) dichtbij komen. Een sloot verderop lijkt weer een overstort maar is het niet. Het is de voormalige Sonse Waterloop(1, 2), de vroegere gemeentegrens. Verderop rechts de Dommel, links een weiland vol met kat-testaart, knooppkruid en vooral jacobskruiskruid (giftig, de meeste dieren eten het niet, paarden helaas wel als het in het hooi terechtkomt). Verderop buigt het pad naar rechts; de toren van Nederwetten is mooi te zien. Mijn aandacht gaat echter vooral uit naar de braamstruiken aan de linkerkant. De eerste zijn rijp! Er groeien wel brandnetels maar ook de remedie daartegen - weegbree - is aanwezig. Dus onvervaard aan het plukken, heerlijk maar nog wat zuur, jeugdsentiment komt boven.

Verderop komt de oude toren van Nederwetten in zicht. Een lelijke schuur staat in de weg maar met even geduld is hij verderop wel goed te zien. Nog steeds verder in noordelijke richting tot alle pijlen nadrukkelijk naar links wijzen. De stuwen van de Hooiconkse molen zijn dichtbij, het pad erover is afgesloten. De uitstapplaats voor kano's is overbodig geworden, want waar moet je nu hier met een kano naar toe. Net als ik, wat mokkend naar het

Vertrekpunt: hoek Sterrenlaan en Kosmoslaan/Soeterbeekseweg bij wandelknooppunt 75.

Parkeren: ter plaatse

Openbaar vervoer: lijn 321, 322 of 323, uitstappen bij halte Eckartdal en circa 50 meter verder lopen.

De beschreven wandeling is 14 km. GPS-spoor: PVGE 5c.

Mogelijke verkortingen zijn:

- Bij de Sonse Waterloop via dezelfde weg teruggaan (8,1 km korter). GPS-spoor: PVGE 5a.
- Bij de Sonse Waterloop direct doorsteken naar knooppunt 95 (Bokt vervalt) - dit is 3,2 km korter.
- Na de Tuinkersweg direct teruggaan over de Kosmoslaan (4,2 km korter). GPS-spoor: PVGE 5b.
- Een variant: pas bij de Planetenlaan teruggaan, via het plantsoen onder de hoogspanningslijn (3,8 km korter).

buurtschap Bokt? Toch maar doen, niet weerspanning of eigenwijs worden. Het is hier stil. Voordat ik echt ga geloven dat de vogels net als de renners in de Tour de

De kerk van Nederwetten.

De toren is het restant van een 15e eeuwse dorpskerk gewijd aan de H. Lambertus. Aan deze beschermheilige wordt mede toegeschreven dat een plundering door Maarten van Rossum in 1543 werd voorkomen. Waarschijnlijker is echter dat Maarten meer belangstelling had voor het nabijgelegen nonnenklooster Soeterbeek. De kerk overleefde ook de Reformatie en vele verwickelingen daarna. In 1797 werd zij aan de katholieken teruggegeven om uiteindelijk in 1898 te worden afgebroken. Waarom de toren is blijven staan is onduidelijk.

France een rustdag hebben zie ik een buizerd. Ook als vogel moet je je dan geëid houden.

Na een bocht naar links en naar rechts komt wandelknooppunt 97 in zicht. Vanuit hier naar 98 (asfalt) en vervolgens naar 95. Hier ontstaat een belangrijk dilemma: direct terug naar het uitgangspunt of toch het aangelegde groen van Woensel nader verkennen? Ik overwin een lichte aversie en doe het laatste. Via de Italiëlaan rechtsaf de Mirabelweg op naar het Amandelpark. Door het park in zuidelijke richting; heel aardig, leuke atmosfeer alleen een parkpaviljoen ontbreekt. Kleuren maken dat het grote flatgebouw aan de zuidkant niet als pure DDR-stijl kan worden aangemerkt. Het park aan de zuidoostkant verlaten, de Tarwelaan oversteken, naar links en rechtsaf de Gerstlaan in. Vervolgens de tweede straat rechts (de Tuinkersweg 3) en aan het einde naar rechts. De dam over en vervolgens het pad op langs het water.

Dit is de Oude Gracht, een voormalige zijtak van de Dommel. Dit is de westgrens van de heerlijkheid Eckart; de zon schijnt, het is er nog steeds heerlijk. De Planetenlaan(4) oversteken, rechts aan de overkant van het water, zitten twee vissers.

Vlak daarnaast zijn de vissen al in standbeelden verwerkt dus met de vangst zal het wel niet veel worden.

De Firmamentlaan oversteken, via de Perseuslaan verder; de Sterrenlaan oversteken en verder gaan aan de andere kant

De buizerd

Inmiddels de meest algemene roofvogel in Nederland. Overwegend bruin van kleur; in de vlucht is echter te zien dat de ondervleugels witgrijs zijn met een donkere tekening die ze gemakkelijker herkenbaar maakt. Belangrijkste voedsel zijn muizen en andere kleine zoogdieren. Zangvogeltjes zijn echter een waardevolle aanvulling op het menu, vandaar de stilte. Het landschap bij Bokt is een ideale biotoop voor de buizerd: veel verruigd weiland om te jagen maar ook voldoende hoge bomen om in te broeden (buiszernesten zitten meer dan 8 m boven de grond).

van het water. In deze contreien heeft een gymnasiale opleiding duidelijk zin, vooral helden en tweederangs goden zijn hier in de straatnamen duidelijk vertegenwoordigd. Kennelijk zijn die destijds goed ingeprent; van de meeste ken ik de bijbehorende verhalen nog. Bij de Aeneaslaan weer het water oversteken.

Voorbij de Achilleslaan het Wasvenpad op, een laan met mooie rode beuken maar ook het tafereel van een moord die Eindhoven lang heeft beziggehouden.

Voor de Dommel linksaf een leuke quasi-wildernis in. Aan het eind van het pad is de toegang naar Eckart, thans de zorginstelling Lunet. Het complex op en linksaf

Huize Eckart

De heerlijkheid Eckart bestond al in de middeleeuwen en was twee eeuwen in het bezit van de familie van Merode. Na 1633 kwam er 'nieuwe adel'. Uit die periode zijn er vele meldingen van "zuippartijen, hoerijen, driekoningenzingen en ganzetrekken" maar ook van intriges rondom erfenissen en bezit van land. Pas in het begin van de 19e eeuw keert de rust terug met de komst van de families Smits van Eckart en Smits van Oyen. Deze laatste tak was niet van adel, maar onder andere door Huize Eckart een paleisachtig aanzien te geven moest dit toch worden bewerksteld.

de Lindenloop op. Rechtdoor en langs een kiosk en de Herberg (gemeenschapshuis).

Nu naar Huize Eckart. Aan de voorkant ziet het huis Eckart er stijlvol uit, aan de achterkant is het kitscherig. Voor het koetshuis links. Op de boerderij wordt hard gewerkt, links naar het Mariakapeltje dat is ingetogen is. Na een bezoek daar, linksom om de boerderij, via het rosarium met rechts het kerkhof terug naar de uitgang aan de Nuenenseweg. Het romantische huis daartegenover blijkt een woning voor een chauffeur te zijn geweest en niet voor een boswachter. Verzakelijking slaat ook overal toe.

Ab Stevels / Cor Luijks

ligd. Een prestigieuze oprijlaan, stenen sfinxen op de buitentrap en een Franse tuin moesten een bijdrage leveren. Of de markante chauffeurswoning aan de Nuenenseweg uit 1907 dat ook gedaan heeft is twijfelachtig, maar in ieder geval lukte het uiteindelijk in 1909 om verheven te worden in de adelstand. In 1937 verhuisde de familie naar het bescheidener Soeterbeek aan de overkant van de Dommel en kwam Eckart in handen van de Broeders van Liefde die er een zorginstelling stichtten. Na 1980 is die in gesecculariseerde vorm onder de namen Eckartdal, Meare en thans Lunet voortgezet.